

Operation Dagsværks Organiseringsstrategi

Senest tilpasset: Maj 2023

Tilføjet: nyt fokus i understøttelsen af bestyrelsen. Konkrete tiltag i arbejdet med OD's kernefortælling. Onlinemøder for kontaktpersoner i Dagsværksgrupper. SPRINT-metoden som en tilgang til arbejdet med at understøtte aktivitet i Dagsværksgrupperne.

Om organiseringsstrategien

Operation Dagsværks organiseringsstrategi er et levende dokument. Gennem et særskilt fokus på organisering tilegner OD's sekretariat sig fælles erfaringer og læringer, som løbende leder til tilpasninger af OD's organiseringsindsatser. Ved behov og minimum to gange om året mødes det ansatte sekretariat for at tilpasse organiseringsstrategien, ligesom de også her tilegner sig ny viden, der yderligere kvalificerer det kontinuerlige arbejde med organisering i hverdagen i OD.

Operation Dagsværks tilgang til organisering

Operation Dagsværk er Danmarks eneste globale elevbevægelse. Vi står bag den årlige og unikke Dagsværkdag, og vi har bundet bånd hvert år siden 1985 mellem unge i Danmark og unge ude i verden. Unge er drivkraften i alt, hvad vi gør – kort sagt er Operation Dagsværk af unge, med unge og for unge.

Men 2 år med corona-nedlukninger er lang tid for en organisation som Operation Dagsværk, hvis primære aktivgruppe består af gymnasieelever, som kun er i organisationen i max 3 år. Dagsværksgrupperne har mistet aktive elever, fællesskab, traditioner, redskaber og erfaringsoverlevering, og relationerne mellem Dagsværksgrupper er gået tabt. Det store nationale OD-fællesskab er svækket.

Samtidigt kræver det efter corona en særlig indsats at få skoleledelser og lærere til at understøtte, at OD og Dagsværkdagen igen er en fast del af både skolens sociale liv og skoleskema. På nogle skoler vælger de at invitere voksenstyrede nødhjælps- og udviklingsorganisationer ind i stedet for OD - på andre skoler forholder de sig blot passivt til den dalende eller manglende OD-aktivitet på deres skole.

Som konkret konsekvens heraf, bliver færre unge understøttet i deres nysgerrighed og holdningsdannelse ift globale spørgsmål og ungesolidaritet på tværs af grænser - ligesom færre unge oplever fordelene ved engagement og handling på både lokale, nationale og globale udfordringer i ungestyrede fællesskaber. For mange er Operation Dagsværk nemlig det første møde med foreningsarbejde, elevdemokrati og globalt udsyn.

Vi ved at unge i dag er handlekraftige og vi ønsker, at flere unge igen får muligheden for at lægge deres engagement hos Operation Dagsværk og derigennem opleve fordelene ved at være med i en ungestyret organisation med fokus på langsigtet, bæredygtig forandring både lokalt, nationalt og globalt, frem for at engagere sig i voksenstyrede enkeltsagsinitiativer. Gennem et særligt fokus på organisering i alle dele af OD's arbejde og organisation ønsker

vi at styrke OD med flere aktive elever og mere aktivitet på både den enkelte medlemsskole og i det nationale OD-fællesskab. Vores organiseringsindsatser vil både skabe øget kendskab til OD som den eneste globale elevbevægelse og give flere unge redskaberne til i fællesskab selv at handle på de udfordringer, deres generation står over for på globalt plan.

Community Organizing i Operation Dagsværk

Operation Dagsværks målgruppe er globalt interesserede unge på ungdomsuddannelser og efterskoler, som ønsker at handle på deres holdninger til både udviklingsarbejde og ungeengagement. De er organiserede sammen på deres egne skoler i Dagsværksgrupper - Dagsværksgrupperne er derfor fundamentet i OD.

Vores årlige indsamling til et globalt udviklingsprojekt er den primære anledning til organisering. Det gælder både, når vi laver kampagner nationalt og lokalt om de udfordringer og problematikker, der adresseres i årets udviklingsprojekt, samt om muligheden for at handle herpå på Dagsværkdagen - men også i resten af OD's arbejde, hvor udviklingsprojekterne udvælges og rammerne herfor sættes.

Med inspiration fra teorien og metoderne i *community organizing* udviklet af Marshall Ganz, vil vi styrke Dagsværksgrupperne i at skabe konkret forandring gennem fokus på at opbygge deres kapacitet til at sætte mål og mobilisere ressourcer. Community organizing er en relationsbaseret tilgang til at opbygge og fordele lederskab gennem 5 hovedpraksisser:

- Historiefortælling, der motiverer andre til at handle på baggrund af kollektive holdninger, mål, interesser (story of self, story of us, story of now)
- Opbygning af intentionelle relationer som udgangspunkt for målrettet kollektiv handling
- Opbygning af fællesskaber, der uddeler lederskab og ansvar
- Strategisk arbejde med at mobilisere ressourcer til at skabe indflydelse og forandring
- Arbejde med at omsætte strategi til målbar, motiverende og effektiv handling

Vi forstår disse praksisser som et udgangspunkt for at arbejde med kapacitetopbygning i Dagsværksgrupperne. Men vi har også erfaring med community organizing fra tidligere organiseringsprojekter i OD og ved derfor, at det er nødvendigt at tilpasse praksisserne til Operation Dagsværks konkrete virkelighed. Derfor er vores arbejde med organisering fællesskabsorienteret, aktivitetsbaseret, og lokalt forankret.

Fællesskabsorienteret: I Operation Dagsværk har vi flad struktur. Det betyder, at OD ikke har forpersoner, hverken nationalt eller lokalt i Dagsværksgrupperne. Hver Dagsværksgruppe har en eller flere kontaktpersoner, men disse kontaktpersoner har ikke formel magt i gruppen, og kan derfor ikke tage beslutninger på fællesskabets vegne. Vi har i et tidligere organiseringsprojekt haft fokus på at uddanne kontaktpersoner og andre "ledere" i Dagsværksgrupperne, men oplevede, at de havde svært ved at omsætte deres nye viden til handling - de ønskede at tage beslutninger i fællesskab med de andre i deres Dagsværksgruppe, men de andre havde ikke den samme nye viden at trække på. Vores erfaring er videre, at hvis kontaktpersonerne og andre "ledere" i Dagsværksgrupperne, skal videreformidle deres nye viden og coache de andre i Dagsværksgrupperne i praksisserne fra community organizing, tager det fokus fra de konkrete aktiviteter, som alle medlemmerne af Dagsværksgrupperne ellers var motiverede til at lave. Det oprindelige formål med at organisere sig i Dagsværksgrupperne kom altså til at stå i skyggen af et fokus på at træne

“ledere” i at træne “ledere” i at træne “ledere” osv. Derfor har vores arbejde med organisering fokus på at opbygge kapacitet i fællesskaberne i Dagsværksgrupperne, frem for kapacitet blandt individuelle “ledere”. Vi arbejder derfor for, at Dagsværksgrupperne i højere grad bliver forpligtende fællesskaber, der tager ansvar kollektivt.

Aktivitetsbaseret: I forlængelse af ovenstående er vores erfaring, at der i praksisserne i community organizing mangler fokus på, hvordan man udvikler og afholder aktiviteter, samt hvordan aktiviteter kan bruges organiserende. Eftersom OD for mange unge er deres første erfaring med foreningsarbejde, er der også mange Dagsværksgrupper, der mangler konkrete erfaringer, idéer og redskaber til at lave aktiviteter. Vores arbejde med organisering og kapacitetsopbygning i Dagsværksgrupperne centrerer sig derfor om et fokus på, at de skal udvikle og afholde aktiviteter på deres skoler eller i deres lokalsamfund.

Lokalt forankret: Baseret på ovenstående, samt vores tidligere erfaringer med community organizing ved vi, at det ikke fungerer, hvis vi kun møder Dagsværksgrupperne, når de kommer til os - vi skal komme ud til dem. Videre fungerer Dagsværksgrupperne i høj grad autonomt, og det er noget, vi værner om i Operation Dagsværk, fordi vi oplever, at OD som en platform med relativt brede rammer, leder til mere aktivitet og kreativitet i Dagsværksgrupperne. Det betyder også, at der ikke er en “one size fits all” for arbejdet med organisering i Dagsværksgrupperne - de er organiserede på forskellige måder, har forskellige interesser i arbejdet og oplever forskellige grader af opbakning fra deres skoles ledelse og lærere. Derfor må vores fællesskaborienterede og aktivitetsbaserede arbejde tage udgangspunkt i den konkrete situation i den enkelte Dagsværksgruppe.

Organiseringsindsats 1: Styrk Dagsværksgrupperne

I arbejdet med at styrke Dagsværksgrupperne har vi fokus på kapacitetsopbygning. Dagsværksgrupperne skal have konkrete kompetencer og redskaber - som også kan bruges videre i livet. Dette fokus er fundamentet i vores kontinuerlige kontakt til Dagsværksgrupperne - både når vi møder dem på deres egne skoler og til vores nationale weekender, når vi har løbende telefonisk og online kontakt med dem, og når vi producerer og udsender materiale til dem.

Vi vil understøtte aktivitet og globalt engagement på skoler og i Dagsværksgrupperne

- Vi har fokus på at Dagsværksgrupperne skal lave aktiviteter, arrangementer og events for skolens elever frem for udelukkende at holde møder i Dagsværksgruppen.
- Vi vil understøtte Dagsværksgruppernes kapacitet til at udvikle aktiviteter, planlægge strategiske kampagneforløb og koble mål og ressourcer gennem arbejde med værktøjet “Kampagnepilen” og SPRINT-metoden. Op til både Dagsværkdagen og projektvalget i foråret bruger vi ligeledes metoderne til at forpligte Dagsværksgrupperne på at afvikle konkrete aktiviteter, de selv udvikler.
- Vi vil understøtte at Dagsværksgrupperne udelukkende laver aktiviteter og opgaver, de selv synes er sjove, og som er engagerende og opbygger relationer mellem Dagsværksgruppen og resten af skolens elever. OD’s sekretariat skal kontinuerligt arbejde for yderligere at lette det mere tunge og bureaukratiske arbejde, der er forbundet med indsamlingen på Dagsværkdagen - konkret er fokus lige nu at

opdatere IT- og kommunikations-systemer og hjælpe med lokal jobskabelse til Dagsværkdagen.

- Vi vil mødes med Dagsværksgrupperne på deres egne skoler flere gange i løbet af skoleåret, samt have online og/eller telefonisk kontakt med dem en gang om måneden for at opbygge relationer til dem og løbende understøtte deres arbejde med at udvikle og afvikle aktiviteter.
- Til alle vores nationale weekender, skaber vi tid og rum til at Dagsværksgrupperne kan udvikle og planlægge aktiviteter, samt få sparring og inspiration fra både andre Dagsværksgrupper, OD's kampagne- og opfølgingsfrivillige og OD's sekretariat.
- Vi producerer og udsender materialer med aktivitetsforslag, som omhandler årets projekt og projektvalg og som understøtter elevernes nysgerrighed og holdningsskabelse ift globale spørgsmål. Alle aktiviteter skal kunne op- og nedskaleres og generelt tilpasses til den lokale situation i den enkelte Dagsværksgruppe.
- Vi vil afprøve kommunikationsmetoder, der gør det muligt for os at have kontakt til flere af de aktive i Dagsværksgrupperne - både pga bæredygtighed og kontinuitet i kontakt mellem Dagsværksgruppen og sekretariatet, men også for nemmere at kunne opbygge lederskab og kapacitet i hele Dagsværksgruppen frem for hos en enkelt kontaktperson

Vi vil understøtte Dagsværksgruppernes demokratiske forståelse og praksisser

- Med kernefortællingen som udgangspunkt taler vi med Dagsværksgrupperne om det særlige ved OD's koncept og struktur. Dagsværksgrupperne skal igen blive skarpe på, at der er intention bag OD's arbejde og opbygning - at OD kan noget særligt ift ungeinddragelse og -ledelse og at OD eksisterer, fordi unge faktisk kan ændre noget sammen.
- Til både stormødet og i vores løbende kontakt med Dagsværksgrupperne har vi fokus på ikke bare at gøre demokrati men også at forklare og udvikle forståelse for vores demokratiske processer og metoder, herunder giver vi Dagsværksgrupperne konkret viden og erfaring med at tage beslutninger og fordele ansvar i en flad struktur.
- Vi har fokus på at understøtte Dagsværksgruppernes forståelse af forskellige demokratiske metoders muligheder og begrænsninger. Konkret faciliterer vi samtaler om fordele og ulemper ift oplysning, diskussion og inddragelse, når Dagsværksgrupperne planlægger aktiviteter ifm projektvalg.

Vi vil understøtte kontinuitet og bæredygtighed i Dagsværksgrupperne

- I arbejdet med at understøtte aktiviteter i Dagsværksgrupperne har vi et særskilt fokus på, at få Dagsværksgrupperne til at opbygge traditioner - både i efteråret og i foråret!
- Vi hjælper Dagsværksgrupperne med at udarbejde et fast årshjul for deres arbejde
- Vi opfordrer de aktive i en Dagsværksgruppe til at lave hyggelige ting med hinanden. Gode relationer og et stærkt fællesskab gør arbejdet i Dagsværksgruppen både sjovere og lettere.
- Vi har løbende kontakt med Dagsværksgrupperne og sørger for, at vi altid ved hvem der er med i gruppen og hvor de er henne i arbejdet.

- Vi har et særligt fokus på at understøtte Dagsværksgruppernes overlevering til nye elever i slutningen af skoleåret og vi har som internt mål at udarbejde en standard metode for overlevering, der kan bruges i alle Dagsværksgrupper

Organiseringsindsats 2: Styrk OD som et stort handlende fællesskab

Vi vil understøtte fællesskab mellem Dagsværksgrupperne

- Vores nationale weekender skal have som selvstændigt formål også at skabe relationer mellem Dagsværksgrupper. Vi vil både skabe tid og rum for at aktive kan skabe nye venskaber på tværs af Dagsværksgrupper - men også for at de kan få sparring og inspiration af hinanden. Med udgangspunkt i kernefortællingen vil vi have fokus på at genopbygge forståelsen af, at OD er et stort handlende fællesskab, der er større end den enkelte Dagsværksgruppe
- Derfor vil vi også arbejde for at gøre vores nationale weekender mere tilgængelige. Her har vi fokus på programmets indhold, længde og intensitet. På lokationen og tidspunktet for vores nationale weekender. Og på at tage bedre højde for nyere udfordringer ift mental trivsel og uddannelsesstress.
- Vi vil eksperimentere med at opbygge et netværk af aktive i Dagsværksgrupper, der kan eksistere mellem vores nationale weekender. Vi forsøger som en start at lave et online netværk gennem en facebook- eller messengergruppe og løbende mulighed for at møde hinanden, de kampagnefrivillige og sekretariatet online på faste tidspunkter. Formålet er at skabe og vedligeholde relationer Dagsværksgrupperne imellem og mellem Dagsværksgrupperne, de kampagnefrivillige og sekretariatet.

Vi vil understøtte de kampagnefrivillige som en organiserende enhed i OD

- Vi vil blive endnu bedre til understøtte, at det ikke kun er det ansatte sekretariat, der har viden og metoder til organisering. Til at starte med er det vores fokus, at de kampagnefrivillige skal klædes bedre på til at indgå i det relationelle og kapacitetsopbyggende arbejde med Dagsværksgrupperne for yderligere at kvalificere deres løbende kontakt med Dagsværksgrupperne. De skal arbejde med personlig historiefortælling i fællestimen og i mødet med Dagsværksgrupperne, lære og udbrede metoderne bag Kampagnepilen og SPRINT samt OD's kernefortælling og demokratiske metoder.

Vi vil understøtte bestyrelsen som en organiserende enhed i OD

- Vi vil styrke bestyrelsen i at udvikle politiske holdninger og projekter relateret til vores udviklingsprojekter - og/eller til udviklingsarbejde/politik, ungedemokrati/inddragelse og uddannelse(spolitik) generelt. Vi mener, at dette både vil give mulighed for at styrke bestyrelsens kompetencer ift at arbejde strategisk med at omsætte mål, relationer og ressourcer til handling, indflydelse og forandring - men også, at det vil styrke fortællingen om OD, elevers forståelse af OD's arbejde, samt engagementet blandt OD's aktive, hvis OD igen begynder at markere sig mere politisk.
- Bestyrelsen skal klædes på til at spille en mere aktiv rolle i organiseringen af Dagsværksgrupper på vores nationale weekender, i relationskabelsen mellem Dagsværksgrupper og i udarbejdelsen af materialer til Dagsværksgrupperne.

- Vi skal understøtte bestyrelsen i at være et fællesskab, der sammen tager og uddeler ansvar og lederskab. Vi vil have fokus på overlevering, bæredygtighed og relationer

Operation Dagsværks Kernefortælling

Operation Dagsværk er af unge, med unge og for unge

Operation Dagsværk er Danmarks eneste globale elevbevægelse. Vi står bag den årlige og unikke Dagsværkdag, og vi har bundet bånd hvert år siden 1985 mellem unge i Danmark og unge ude i verden. Unge er drivkraften i alt, hvad vi gør – kort sagt er Operation Dagsværk af unge, med unge og for unge.

Dagsværkdag siden 1985

Vi er i alle lag af organisationen drevet af unge – udover en lille gruppe af ansatte består Operation Dagsværk af unge, der engagerer sig i alt lige fra bestyrelsesarbejde til aktivisme, frivilligt laver kampagner, organiserer events og motiverer elever ude på landets mange skoler.

Operation Dagsværk står bag den årlige Dagsværkdag, som altid ligger i november. Her vælger tusindvis af elever på ungdomsuddannelser og efterskoler i hele Danmark hvert år at bruge en dag på at arbejde fremfor at gå i skole og at give deres løn til et projekt, der støtter unge i andre dele af verden. Dagsværkdagen er unik, og grunden til, at den har fundet sted i Danmark lige siden 1985, er, at nye generationer af unge hvert år har stået klar til at drive arbejdet videre.

Unge, der gør en forskel

Hvert år samarbejder vi med en organisation om at støtte et projekt med fokus på at styrke andre unge ude i verden – og det er altid danske elever, der vælger, hvilket projekt vi støtter, gennem det årlige projektvalg ude på skolerne. Operation Dagsværk har blandt andet støttet unge oprindelige folks klimaaktivisme i Thailand og Malaysia, styrket social forandring hos unge i Grønland og bekæmpet diskrimination af LGBTQIA+-personer i Kenya.

Det er ungdomsdemokratiet, der i sidste ende bestemmer, hvilke projekter, der skal støttes på Dagsværkdagen, når der er projektvalg på vores medlemsskoler. Det er vigtigt - for som en elev fra 1.G sagde, da hun arbejdede på Dagsværkdagen: "Alt, der omhandler, at os unge gør en forskel, er skidemotiverende."

Det er hun ikke den eneste, der synes. År efter år tilbyder virksomheder og privatpersoner arbejde på Dagsværkdagen, fordi der er tiltro til os som organisation og til ungdommen. Som en kvinde, der havde hyret 10 Dagsværkere til at rydde op i et lager på Dagsværkdagen, sagde: "Vi vil jo gerne støtte de unge mennesker, som rækker hånden op og vil deltage i fællesskabet."

Fællesskaber på tværs af verden

Hvert år rejser vores frivillige på tur til årets projektland og indsamler information og viden, som de videreformidler til andre unge hjemme i Danmark gennem kampagner og undervisningsmateriale. Det sker i tæt samarbejde med de lokale unge. Derfor bliver der knyttet fællesskaber på tværs af landegrænser gennem Operation Dagsværks arbejde. Vi kalder vores tilgang for ung-til-ung-til-ung.

Der findes mange organisationer, man kan støtte med pengedonationer, men i Operation Dagsværk får unge mulighed for at bidrage med dét, de har mest af – nemlig deres arbejdskraft. Det er både på Dagsværkdagen, hvor deres løn går direkte til årets projekt, men også resten af året, hvor de engagerer

sig som frivillige, bestyrelsesmedlemmer og aktivister. Her engagerer de sig, fordi de går op i verden omkring dem, og til gengæld får de livslange fællesskaber på tværs af årgange, skoler og landegrænser.

Ungdommen er fyldt med gåpåmod, engagement og lyst til fællesskab. Vi tror på, at de kan gøre en forskel i hele verden.

Bag om kernefortællingen

Kernefortælling er udarbejdet på baggrund af snakke med Operation Dagsværks ansatte og frivillige og mini-interviews med unge engagerede i organisationen, som har deltaget på forskellige nationale weekender og arbejdsgivere på Dagsværkdagen. Metoden bag har hovedsageligt været at stille åbne spørgsmål om, hvad Operation Dagsværk er, hvorfor man har valgt at være en del af Operation Dagsværk, og hvilke værdier, der fremhæves som vigtige.

Blandt andet gennem de erfaringer er der blevet fundet frem til, at det allerede eksisterende motto, "af unge, med unge og for unge" omfavner, hvad både aktive i OD og de ansatte ser som det unikke ved vores organisation. Vi strømliner derfor gennem vores kernefortælling og udpeger "Operation Dagsværk er af unge, med unge og for unge" som vores motto, imens "Operation Dagsværk er Danmarks globale elevbægelse" som vores helt korte beskrivelse.

Kerneværdien afspejler Operation Dagsværks kerneværdier, funktion og unikke kendetegn. Den er især blevet udarbejdet med fokus på, hvad Operation Dagsværk allerede er og fortsat vil være, og afspejler ikke bare et nutidsbillede af organisationen, netop fordi kernefortællingen skal og kan bruges mange år ud i fremtiden.

Internt har vi planer om at bruge kernefortællingen aktivt i forbindelse med flere forskellige fokusområder:

- Til at skabe genkendelighed. Kernefortællingen som helhed og brudstykker af den forventes at blive brugt til at skabe en genkendelighed i vores kommunikation til blandt andet partnere, beslutningstagere og fonde.
- Som introduktion til organisationen. Kernefortællingen vil blandt andet blive brugt internt til nye ansatte, frivillige, bestyrelsesmedlemmer og i mødet med de engagerede unge på skolerne. Den vil også fremgå af vores hjemmeside.
- Til kommunikation og sociale medier. Dele af kernefortællingen og kerneord fra den vil blive brugt på vores sociale medier, i nyhedsbreve og i vores eksterne kommunikation, eksempelvis pressemeddelelser.
- Til mulige partnere. Kernefortællingen vil blive brugt aktivt i vores kommunikation til mulige projektstillere, når vi skal formidle, hvorfor organisationer skal prioritere os som partnere.
- Til oplæg og mere storytelling. Kernefortællingen kan danne baggrund, når vi fortæller om Operation Dagsværk gennem oplæg, politiske møder eller lignende.